

PROGRAMMA SOCIALE MOTOR VOOR BRUGGE

PROGRAMMA WELZIJN, GEZONDHEID, ZORG EN TOEGANKELIJKHEID

Mercedes Van Volcem - kandidaat burgemeester

Medeschrijvers: Andries Vienne, Benedikte Bruggeman, Jean-Marie De Plancke, Johan De Rycke, Liesbeth Bonte, Andrée Masscho en Stephanie Croes

Programma #vk18 #eennieuwemotorvoorbrugge 👍💙🍀

INLEIDING

Open VLD plus staat voor vrijheid én verantwoordelijkheid - een degelijk sociaal beleid dat mensen in nood wil emanciperen **en** koppelt vrijheid aan verantwoordelijkheid. Wij kunnen instrumenten, kansen en hulp bieden maar het is jouw verantwoordelijkheid en vrijheid om die aan te nemen én er iets mee te doen. Binnen ons sociaal beleid moeten we burgers daar ook in vormen: de relatie tussen burger en sociale instantie mag er geen van afhankelijkheid worden.

Open Vld PLUS vindt dat iedereen de kans verdient om te groeien. Een sociaal beleid biedt je kansen op vlak van persoonlijke groei, arbeid, onderwijs, gezondheid,, zorg en ondernemen. Iedereen verdient de kans om te groeien, dankzij een duwtje in de rug, goede raad en bijstand. Maar kansen bieden is geen oneindig verhaal. Wie geen kansen grijpt, moet daarvoor verantwoordelijkheid dragen.

Open Vld PLUS verdedigt dat iemand in nood geholpen moet worden - door de maatschappij en door het beleid. Het is één van de basistaken van de overheid om naast je veiligheid ook jouw integriteit te beschermen. In nood kan iedereen bij ons aankloppen. De hulp die je krijgt is het best afgestemd op je individuele situatie en moet je aanzetten om zelfredzaam terug in de maatschappij te staan. Hulp is nooit vrijblijvend - iedereen kan binnen diens mogelijkheden iets terug te doen voor de maatschappij.

We koppelden de frisse ideeën van onze kandidaten aan de ervaring van onze mandatarissen, om tot een hele reeks concrete voorstellen voor een socialer Brugge te komen. De kansarmoede is ook in Brugge gestegen tot 9,6 procent (onder Vlaams Gemiddelde).

Voor open VLD PLUS is armoedebestrijding en het verminderen van kansarmoede een prioriteit. Wie arm is, heeft minder vrijheid. Het is een moeilijke zaak om armoede te bannen en generatie armoede te doorbreken. Toch mogen we het niet opgeven. Het is onze strijd. **We willen dat elk kind gelijke kansen heeft.** Wie willen ook dat elk kind blijft geloven dat zijn toekomst anders en beter kan zijn, dan dat van zijn ouders. We willen dus welvaart creëren om zo veel te kunnen doen voor zij die het minder hebben.

CONCRETE VOORSTELLEN VOOR EEN STERK, EFFICIËNT BELEID

1. Lokaal sociaal beleid en partnerschap

Een lokaal sociaal beleid mag niet alleen een zaak van de overheid zijn. Open Vld PLUS wil met alle spelers aan tafel zitten: buurtnetwerken, middenveldorganisaties en private ondernemers kunnen onder regie van het stadsbestuur samen voor een sterk aanbod zorgen. Ideologische muren tussen organisaties komen de burger niet ten goede en moeten we afbouwen.

- Open Vld PLUS vindt vermaatschappelijking en vermarkting een uitdaging, geen bedreiging. Daarenboven geven nieuwe spelers nieuwe ideeën, en ook op sociaal vlak moeten we kiezen voor innovatie. Open Vld PLUS introduceert daarom de **premie voor sociaal innovatieve ondernemers**.

- Voor Open Vld PLUS is de taak van het stadsbestuur in de eerste plaats die van **regisseur**. **De overheid kan geen concurrent zijn** van private ondernemers, vzw's en andere middenveldorganisaties. Het eigen aanbod aan hulpverlening en zorg moet wel maximaal toegankelijk zijn voor wie nergens anders terecht kan.
- Lokaal sociaal beleid moet aanwezig zijn binnen alle acties van het stadsbestuur. Daarom wil Open Vld PLUS meer rekening houden met de **impact van het stedelijk beleid op kwetsbaren**, in alle sectoren.

2. De buurt in het middelpunt

Het eerste netwerk van de burger ligt net voorbij de voordeur. Open Vld PLUS wil buurten en wijken versterken.

- Een buurt moet uitnodigen om samen te leven. Open Vld PLUS wil waar mogelijk **meer klein groen en meer rustpunten in de buurt**. Aan iedere woning moeten de bewoners een **eenvoudig klapbankje of een geveltuintje** kunnen installeren.

- Open Vld PLUS wil **buurtwerkers in de straten**. Vrijwilligers, stagiairs of jobstudenten dienen als aanspreekpunt bij problemen en nemen verbindende initiatieven. **Wijkagenten** dragen hier ook een steentje aan bij en zorgen samen met de buurtwerkers voor een sterk lokaal weefsel.

- Projecten voor zelforganisatie zoals **wijkwerkingen en buurtcomités** verdienen onze steun. Open Vld PLUS wil dat wijkwerkingen kosteloos infoavonden met interessante sprekers kunnen organiseren, zoals nu in enkele wijken al gebeurt. In **toekomstateliers** kunnen mensen die **vanuit kwetsbaarheid naar succes** zijn opgeklommen hun verhaal doen.
- Samen met Brugse scholen ontwikkelt het stadsbestuur **buurtstages** voor leerlingen in de derde graad van het secundair onderwijs.
- Open Vld PLUS wil het project **Online Buurten**, waarbij senioren netwerken bouwen met hulp van een tablet en een speciale app, integreren in de buurtwerking.

- Vereenzaming is een reële bedreiging voor onze bewoners, zeker wanneer ze ouder of sociaal geïsoleerd zijn. Open Vld PLUS steunt het **meldpunt tegen vereenzaming**, maar wil dat mensen op een **rechtstreeks nummer** onmiddellijk een medewerker kunnen spreken - telefoonmenu's en omwegen werken drempelverhogend.

ONLINE buurten

3. Toekomstfonds dient niet alleen voor stenen in ons model maar vooral voor de toekomst van mensen en kinderen

We willen alvast een deel van het toekomstfonds reserveren voor een sport-en talentenfonds. Het toekomstfonds moet niet alleen investeren in een museum, congres en voetbalcomplex maar zeker ook investeren in mensen, inzonderheid in onze kinderen die de toekomst zijn.

1° Iedereen in Brugge moet toegang kunnen hebben **tot** ontspanning. Geen enkel kind mag uitgesloten worden van voetbal (door gebrek aan middelen voor voetbalschoenen) of de muziekschool (door gebrek aan middelen voor een instrument). Iets leren en kunnen is de basis voor zelfvertrouwen. **Zelfvertrouwen** is nodig om uitdagingen te durven aangaan.

2° We willen ook dat elk kind onder de 12 jaar op school een gezonde maaltijd kan eten. Dit willen we gratis aanbieden aan zij die het nodig hebben (zo breed mogelijk) of tussenkomen bij de scholen. Dit kost geld maar we vinden de toekomst van de kinderen belangrijk. Ze moeten gezond kunnen opgroeien en een gezonde maaltijd op school maakt dat ze niet van gezonde voeding worden uitgesloten. Bovendien is het ook een opsteker voor jonge gezinnen. Brugge heeft jonge gezinnen nodig. Op school mag daar niets van gemerkt worden, het moet gaan via een derde betaler systeem.

Er zijn ongeveer 10.000 kinderen tot 12 jaar in onze stad die schoollopen. Ze gaan ongeveer 9 maand naar school. Als een maaltijd 3 euro kost dan loopt dit op tot 5,4 miljoen euro. Dit is bijna evenveel als het geïnde parkeergeld in Brugge in de binnenstad. Als we 1 euro tarief rekenen dan klopt de rekening.

3° We willen ook dat iedereen die het nodig heeft, een betaalbare woning kan huren. Een sociale woning is voor ons geen nieuwbouwwijk met allemaal sociale woningen maar een woning die wordt ingehuurd door een huisvestingsmaatschappij (sociale mix en tijdelijk vermindering van huurprijs tot je opnieuw op weg bent). Voor ons is een sociale woning een tijdelijke oplossing **én** geen levenslange oplossing zodat mensen die het nodig hebben makkelijker geholpen kunnen worden. Brugge telt vandaag 500 godshuizen voor gepensioneerden. De toewijzing moet transparant gebeuren.

4° We willen ook een **toekomstatelier** waarbij mensen die vroeger arm waren en het nu goed hebben een rolmodel zijn voor de huidige generaties die het moeilijk hebben. **Laat je kind dromen, ik zeg altijd tegen elke jongere: “laat niemand je droom afnemen”**. Ga ervoor en **we** willen alle barrières mee helpen slopen. Uiteraard mag je jezelf niet als norm nemen. Toch zijn we ervan overtuigd dat veerkracht kweken en vastberadenheid een weg uit de armoede zijn. Daarom is sporten in groep waar je leert omgaan met mensen, leert winnen maar ook leert verliezen, een mooie oefenschool voor het leven om na verlies opnieuw door te gaan. Daarom willen we **een** vrijetijdsbarometer voor kinderen **jonger** dan 16 jaar opmaken zodat er in beeld wordt gebracht wie als jongere sport, vrije tijd beleeft en wie niet. We gaan dan de oorzaken na. Is het armoede of is het geen interesse.

TOEKOMST
ATELIER
DE L'AVENIR

5° We willen ook inzetten om zoveel mogelijk kinderen in Brugge vanaf 3 jaar naar school te laten gaan en in het stedelijk onderwijs ook lessen in Frans of Engels zo vroeg mogelijk te starten. Een spijbelplan wordt opgemaakt, de beste kansen heb je als je van in het begin goed mee bent. Wie niet naar school gaat onder de drie **jaar** heeft zelfs tot 18 procent meer kans op schooluitval

4. Iedereen kansen op welzijn

Open Vld PLUS wil dat de burger regisseur wordt van diens eigen welzijnstraject. Zo leggen we de verantwoordelijkheid terug bij het individu en houdt hulpverlening maximaal rekening met ieders specifieke situatie. Dat vraagt een efficiënte manier van werken bij onze diensten maar verhoogt de kansen op succes en de correcte inzet van middelen.

- Elke cliënt bij het OCMW krijgt een eigen traject en een eigen overeenkomst die concrete doelen vooropstelt. Open Vld PLUS vindt dat **het einddoel voor elke cliënt steeds een vorm van tewerkstelling** moet zijn.
- Het OCMW moet voor Open Vld PLUS alle mogelijkheden krijgen om binnen de regels voor privacy na te gaan of cliënten de afspraken van hun actieplan nakomen. Een **handhavingscel** is daarvoor de beste garantie.
- Open Vld PLUS wil de deuren van het OCMW en de stadsdiensten opengooien. Nog meer moeten we **samenwerken met de sociale economie, met sociale ondernemers en met de reguliere lokale economie**.
- Het moet **voor bedrijven aantrekkelijk worden** om mensen met een leefloon aan te werven onder art.60§7, met voldoende ondersteuning van een **bedrijvencoach**. Voor Open Vld PLUS is ervaring opdoen in echte economie de beste kans op succes.
- Voor de modale Bruggeling is de wildgroei aan tewerkstellingsmaatregelen niet meer te overzien. Open Vld PLUS wil dat het stadsbestuur duidelijkheid schept, door **clustering van het tewerkstellingsaanbod en door toegankelijke informatie** voor de gebruiker.
- Voor Open Vld PLUS is hulpverlening een verhaal van **rechten en plichten**. Dat betekent dat we van de burger ook een wederdienst aan de maatschappij verwachten wanneer wij je een duwtje in de rug geven. Open Vld PLUS is voorstander van **gemeenschapsdienst** voor alle cliënten die niet aan het werk zijn. Die gemeenschapsdienst kunnen cliënten uitvoeren voor de stad, voor verenigingen of voor sociale ondernemingen.

5. Toegankelijke diensten en een toegankelijk aanbod

Open Vld PLUS vindt dat elke Bruggeling de kans moet krijgen om de stad in alle aspecten te beleven. De dienstverlening van onze stad moet er voor elke Bruggeling zijn. Elke Bruggeling moet de kans krijgen om te participeren aan het beleid. Een stad is pas toegankelijk, als ze toegankelijk is voor iedereen!

- Elke burger moet makkelijk de weg vinden in onze stad én bij onze stadsdiensten. Daarom wil Open Vld PLUS het gebruik van **pictogrammen**, die door professionals zijn ontwikkeld, bij alle publieksdiensten toepassen. Zo'n pictogrammen helpen personen die niet taalvaardig zijn, personen met een communicatieve **en/of auditieve** beperking én nieuwkomers.
-
- Open Vld PLUS wil dat Bruggelingen met vragen rond welzijn bij elke sociale organisatie in Brugge **correcte informatie** krijgen en **meteen correct worden doorverwezen** naar de juiste diensten. Het stadsbestuur treedt als regisseur op om dit te organiseren.
 - Open Vld PLUS wil bij inspraakvergaderingen, buurraadplegingen én bij het participatieproject Toekomst van Brugge de toegankelijkheid voor personen met een handicap of met een **visuele, communicatieve en/of auditieve** beperking versterken. Pamfletten voorzien in **braille**, een **doventolk** vooraan de zaal - het zijn kleine ingrepen met grote meerwaarde.
 - Open Vld PLUS wil dat de **informatiekanalen** die het stadsbestuur en diens partners gebruiken maximaal toegankelijk zijn voor personen met een **visuele, communicatieve en/of auditieve beperking**. Websites krijgen het 'Surf Anywhere'-label en brochures bestaan ook in braille of in gesproken vorm.
 - Open Vld PLUS vindt dat toegankelijkheid, het wegwerken van drempels in de fysieke ruimte én in de beleving van mensen, **over alle beleidsvelden heen** een aandachtspunt moet zijn.
-

- Open Vld PLUS is een grote voorstander van Brugge als **smart city**. Daarin moet wel met iedereen rekening gehouden worden. In de kwetsbare groepen van onze stad zijn **slechts 7 op 10 bewoners digitaal vaardig**. Daarom houden we rekening met toegankelijkheid en kostprijs van de toepassingen, met de vaardigheden van gebruikers en met het risico op ongelijke dienstverlening.
-
- **Toegankelijke ruimtes, ook bij tijdelijke situaties.** Ook bij festivals / tijdelijke tentoonstellingen / pop-ups / triënnale, moet rekening gehouden worden met de toegankelijkheid. Er dient een pro-actief beleid gevoerd te worden waarin vóór aanvang van het event met de nodige instanties samengezeten wordt om de toegankelijkheid voor mensen met een beperking te optimaliseren.
 - **Iedereen moet kunnen genieten van kunst.** Vele kunstwerken zijn niet accessibel voor mensen met een beperking (toegankelijk via trappen) én draaien daarnaast voornamelijk om de visuele beleving. Toekomstgericht zou méér ingezet kunnen worden op de tactiele ervaring zijnde het voorzien van maquettes en/of 'voel-boxen' waar men kan voelen uit welk materiaal een kunstwerk gemaakt is.
 - **Veiligere werfsignalisaties en duidelijke wegmarkeringen** voor mensen met een **visuele beperking**. Net zoals men bij tijdelijke situaties de toegankelijkheid dient te vrijwaren, dient een stad dit ook te doen bij werken. Een procedure zou geïmplementeerd kunnen worden waarbij onmiddellijk na goedkeuring van de bouwvergunning/werfsignalisatie, de ambtenaar samenzit met de aannemer om dit te overlopen. Duidelijke wegmarkeringen en veilige situaties maken het voor mensen met een visuele beperking een stuk makkelijker om zich vlot door het verkeer te begeven. Er dient daarom ingezet te worden op snellere opvolging om onveilige situaties zoals bv. verzakkingen in voetpaden en/of slechte wegmarkeringen aan te passen.
 - **Betere communicatie tussen de dienst De Lijn en de stad.** Bij trajectwijzigingen moet gestreefd worden naar een duidelijke communicatie tussen De Lijn - het Stad - het begeleidingscentrum. De traject-lessen in Brugge worden door de mobiliteits-coördinatoren immers aangepast aan de actuele dienstregeling mits zij op de hoogte gebracht worden van de wijzigingen.
 - **Toegankelijke voet- en fietspaden.** Meer fietsstallingen + sensibilisering. De voetpaden behoren toe aan de voetgangers en moeten vrij zijn van hindernissen. Er dient ingezet te worden op sensibilisering én het plaatsen van meer fietsstallingen in de buurten die onderhevig zijn aan fiets/parkeerlast.

6. Zorgen voor jezelf en voor elkaar

- Reanimatietoestellen (AED's) redden levens. In het Brugse straatbeeld zijn ze weinig verspreid en al helemaal niet bekend. Open Vld PLUS wil samenwerken met hotels om **in elke buurt een reanimatietoestel publiek toegankelijk** te maken. Dergelijke toestellen aankopen kan met subsidie en sponsoring. De hotels die hun ruimte ter beschikking stellen krijgen een korting op de verblijfstaks.

- Het zorgaanbod van de overheid, en dus ook van het stadsbestuur en zorgvereniging Mintus, moet aanvullend zijn, zodat **mensen in nood en senioren in een moeilijke positie ook degelijke zorg krijgen**. Wanneer Mintus-woonzorgcentra een marktaandeel van om en bij de 60% innemen zijn ze niet langer marktondersteunend, maar marktsturend en marktbepalend. Open Vld PLUS wil dat Mintus zich **bescheidener** opstelt binnen het zorgaanbod en dat **private spelers meer kansen** krijgen.

- De zorginstellingen van Mintus, de stedelijke zorgvereniging, mogen geen hoge muren rond zich bouwen. In een **zorgnetwerk** maken woonzorgcentra en dienstencentra verbindingen met de buurt, met andere organisaties en met private aanbieders zoals kinesisten, maaltijdaanbieders of animatoren. Open Vld PLUS wil zo de **drempels tussen zorgaanbieders wegwerken** ten voordele van de zorgbehoevende klant.

- Op dit moment krijgt een Bruggeling in een woonzorgcentrum van Mintus van de stad een toelage van 13 euro per dag. Open Vld PLUS vindt dat **iedere Brugse senior de stadstoelage van 13 euro moet krijgen**, ook als je in een woonzorgcentrum van een vzw of van een private aanbieder terecht komt.

- Rudderstove, de maaltijdkeuken van Mintus, biedt maaltijden aan zorgbehoevend en andere klanten in Brugge. Open Vld PLUS vindt dat Rudderstove - als concurrent te midden andere aanbieders van maaltijden - aan dezelfde **standaarden inzake kwaliteit en bedrijfsvoering** moet gehouden worden.
- Open Vld PLUS wil dat Bruggelingen zo lang mogelijk in de vertrouwde, eigen woning kunnen blijven. De onbaatzuchtige inzet van **mantelzorgers verdient een eerlijke vergoeding**. Daarom wil Open Vld PLUS **de** Brugse mantelzorgpremie **verhogen naar 50 euro per maand**.

- Kangoeroewonen helpt ouderen om langer thuis te blijven, versterkt de solidariteit tussen generaties en maakt zorg binnen familieverband makkelijk. Open Vld PLUS wil dat het **stadsbestuur kangoeroewonen stimuleert** en alle hindernissen inzake belastingen en ruimtelijke ordening wegwerkt.

7. De best mogelijke gezondheidszorg

Met het AZ St.Jan heeft Brugge een ziekenhuis dat bij de top van Vlaanderen hoort. Uit de hele provincie komen mensen er om de best mogelijke zorg te ontvangen. Open Vld PLUS wil de kwaliteit van de geneeskunde en verpleging ook in de rest van het ziekenhuis doortrekken: meer comfort, meer efficiëntie en een aangename zorgbeleving.

- De parking voor bezoekers en medewerkers wordt binnenkort van elkaar gescheiden. Open Vld PLUS wil daarbij dat bezoekers via een **overkapt gangpad** tegen regen en guur weer beschermd worden.
- Een ziekenhuis is voor veel mensen een (tijdelijke) leefomgeving en een ontmoetingsplaats. De infrastructuur en de inrichting moeten daarop inspelen. Open Vld PLUS vindt dat in de gebouwen ruimte gemaakt kan worden voor meer winkeltjes, voor een koffiebar en andere **commerciële elementen**. Het **restaurant** moet beter bereikbaar én vindbaar zijn voor de bezoekers. In de publieke delen van het ziekenhuis moet nog meer plaats en tijd gemaakt worden voor **sensibiliseren** rond gezondheidszorg.
- Het ziekenhuis is constant in verbouwing. Daar hebben medewerkers, patiënten en bezoekers dagelijks mee te maken. Open Vld PLUS wil een **duidelijke coördinatie van de werken**, waarbij de impact op medewerkers, patiënten en bezoekers zoveel mogelijk beperkt wordt.
- Open Vld PLUS wil een **medische antenne van het AZ St. Jan in Zeebrugge**. De medewerkers in de haven van Zeebrugge krijgen op die manier de best mogelijke noodzorg.
- Binnenkomen in het ziekenhuis is voor elke bezoeker een chaotische belevenis. Open Vld PLUS wil **duidelijke en veilige verkeersstromen**, waarbij de minder mobiele bezoeker zoveel mogelijk prioriteit krijgt. De kiss-and-ride zone net voor de ingang moet correct gebruikt worden en gebruikers van het openbaar vervoer moeten op een veilige en droge manier op de bus kunnen wachten.
- Open Vld PLUS wil het structureel tekort aan **eenpersoonskamers** in het ziekenhuis wegwerken.

- Patiënten moeten in alle **comfort** in het ziekenhuis kunnen verblijven. Kamers én wachtzalen moeten rustige omgevingen zijn. Ingrepen in de infrastructuur, inkleding en technologie zijn voor Open Vld PLUS noodzakelijk.
- **De zorgparkeerkaart.** Als zorgverstrekker is onze tijd soms heel beperkt. Zorgverstrekkers zoals bv. thuisverpleegsters rijden per dag heel wat kilometers naar patiënten. Tijdens het parkeren willen ze niemand belemmeren. In februari 2017 is er in Brugge een Parkeer Plus Zorgsticker geïntroduceerd die men gratis kan afhalen in het Huis van de Bruggeling, maar dit is voor heel wat inwoners niet zo gekend. Deze sticker houdt in dat een inwoner van de binnenstad een parkeerplaats ter hoogte van zijn inrit kan aanbieden aan zorgverstrekkers tijdens de uitvoering van de zorg. De zorgverstrekker kan mits een zichtbare parkeerkaart en een geldig mobiel nummer achter de voorruit van de wagen, een uur gratis parkeren. Het voorstel is dan ook om deze sticker bij iedere inwoner aan te bieden, zij het door de zorgverstrekker zelf, als door de mensen die de post bedelen. Het is van groot belang om patiënten goed te kunnen blijven verzorgen, zonder dat zorgverstrekkers zich zorgen moeten maken om het feit dat hun wagen verkeerd geparkeerd staat.

8. Lokaal, sociaal ondernemen

- Open Vld PLUS wil dat wie ondernemersbloed heeft, daar ook iets mee kan doen. Ook Bruggelingen die sociale bijstand of een uitkering ontvangen moeten we ondersteunen om hun ondernemersvaardigheden aan te scherpen en uiteindelijk de stap naar het ondernemerschap te zetten. Dat moet kunnen binnen hun hulpverleningstraject, in een **ondernemerstraject**. Cliënten van onze sociale dienst kunnen zo opleiding en vorming volgen, voorbereidende werkzaamheden doen en coaching van geëngageerde lokale ondernemers aanspreken.
- Bruggelingen hebben veel ideeën om sociaal te ondernemen. Het ontbreekt vaak aan de nodige contacten, financiering of expertise om daar werkelijk mee aan de slag te gaan. Open Vld PLUS wil een **sociaal ondernemersforum** opzetten waar investeerders, experts én mensen met ideeën elkaar tegenkomen.
- Open Vld PLUS wil dat de **dienst lokale economie** van de stad sociale ondernemers en starters gaat coachen en begeleiden om zelfstandig mee te bouwen aan een warmere stad. De dienst lokale economie neemt daarom het voortouw van het sociaal ondernemersforum én organiseert **ondernemerscoaches**.
- Wanneer het stadsbestuur, het OCMW en hun verenigingen een aanbesteding of gunning uitschrijven, moeten ze **lokale en sociale leveranciers voorrang geven**. Open Vld PLUS vindt dat criteria rond ecologie en duurzaamheid pleiten tegen lange afstanden, sociale criteria geven meer kansen aan ondernemers die investeren in hun mensen en in de maatschappij.

9. Kinderarmoede: kleine kinderen met grote kansen

Met Open Vld PLUS nemen wij de voorstellen van de Koning Boudewijnstichting ter harte.

In het Vlaamse gewest leeft 13% van de kinderen in een gezin met een **verhoogd armoederisico**. Dat betekent dat meer dan 1 kind op 10 leeft in een gezin met een inkomen onder de armoederisicodrempel. Dit kan gemeten worden en is dus een objectief cijfer.

Voor kansarmoede kijkt men naar volgende criteria:

- Het maandinkomen van het gezin
- De opleiding van de ouders
- Het stimulatie-niveau van de kinderen
- De arbeidssituatie van de ouders
- De huisvesting
- De gezondheid

Bij een zwakke score voor drie of meer van deze criteria, is er sprake van kansarmoede. Al deze kinderen krijgen al van in de wieg minder kansen en onderzoek is duidelijk: in armoede opgroeien heeft een negatieve invloed op de fysieke en emotionele ontwikkeling van kinderen.

Deze kansarmoede-index bij de zeer jonge kinderen stijgt de laatste jaren gestaag. In grootsteden en centrumsteden is er een duidelijk hogere kansarmoede-index dan op het platteland: 25% tegenover 6%.

Meer dan 1 kind op 10 wordt geboren in een kansarm gezin. Het belang van de eerste levensjaren van kinderen is heel groot: kinderen die in armoede opgroeien lopen cruciale ontwikkelingskansen mis tussen 0 en 3 jaar.

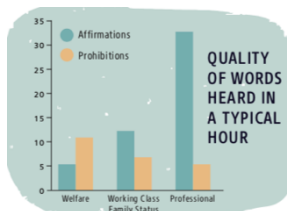
De grootste stressfactoren bij gezinnen in armoede zijn vnl. huisvesting en kinderopvang. Een krachtig woonbeleid is daarom tevens van onschatbare waarde als middel om (kinder)armoede terug te dringen.

Kinderarmoede begint vroeg

De eerste drie levensjaren, en eigenlijk ook de maanden voor de geboorte, zijn belangrijk en zelfs bepalend voor de ontwikkeling van kinderen.

Hoe komt dat? Een eerste reden is dat de **hersenen** zich nog voor de geboorte en in de vroege kindertijd aan een razendsnel tempo ontwikkelen. Tot wel 90% van de hersengroei doet zich voor in de eerste vijf levensjaren. Dan wordt de basis gelegd voor het verder leven.

Allerlei factoren, zoals gebrek aan stimulans, blootstelling aan stress, geen goede voeding, moeilijke toegang tot de gezondheidszorg, ... hebben negatieve gevolgen voor de ontwikkeling van kinderhersenen, en ruimer op de algehele ontwikkeling van een kind. Opgroeien in armoede betekent een grotere blootstelling aan dat soort risicofactoren.

Kinderen uit kansarme gezinnen lopen ook een **taalachterstand** op. Onderzoek toont aan dat kinderen die opgroeien in armoede als ze vier zijn 12 miljoen woorden gehoord hebben. Kinderen uit de hogere klassen hebben er op dezelfde leeftijd al 42 miljoen gehoord. De oorzaak van die achterstand is isolement, zowel in het gezin als in de samenleving. Gezinnen in armoede worden voortdurend uitgesloten door hun omgeving. Daarnaast nemen ze ook **geen deel aan sociale activiteiten**. Dat kost teveel of ze voelen zich er niet thuis.

Kinderen in armoede horen **andere woorden en zinnen** dan leeftijdsgenootjes. Kinderen uit hogere klassen worden vaak positiever toegesproken.

Kinderen hebben nood aan een **veilige omgeving**. **Huisvesting** is de grootste stressfactor voor kansarme gezinnen. Daarnaast is ook **kinderopvang** een grote stressor.

Er zijn lange wachttijden voor sociale huurwoningen en de private markt is niet voor iedereen betaalbaar. Veel gezinnen komen dan terecht in woningen van slechte kwaliteit, of ze maken schulden omdat een groot deel van het gezinsbudget wegvloeit naar huisvesting.

Er zijn nog veel andere stressfactoren. Veel kansarme gezinnen hebben **financiële problemen**. Door de stijging van de energieprijzen neemt de **energiearmoede** toe. Een op vijf gezinnen heeft hiermee te maken en vooral (vrouwelijke) alleenstaanden zijn het slachtoffer. Onderzoek toont aan dat er een link is met een slechte gezondheid.

Wat helpt?

- **De structurele uitbouw van ondersteuning voor kwetsbare zwangere en pas bevallen moeders:** brugfiguren werken samen met kansarme gezinnen, met als opstap zwangerschapsbegeleiding.
- **Opleiding en tewerkstelling van ervaringsdeskundige moeders in kinderopvang:** laagdrempelige kinderopvang waarbij kansarme ouders opgeleid en tewerkgesteld worden als kinderverzorgster.
- **Gezinsondersteuning in brede zin door 1 aanspreekpunt te creëren:** intensieve en ruime gezinsbegeleiding van gezinnen in armoede, met actieve begeleiding en opvoedingsondersteuning.

Hoe vroeger men de problemen kan aanpakken, hoe beter! De **eerste jaren van het leven van een kind** zijn uitermate belangrijk, dat is duidelijk. Alle projecten zoeken daarom actief kansarme gezinnen met jonge kinderen op.

De toegang tot kwaliteitsvolle basisdienstverlening is van essentieel belang. Niet alleen ouders, maar ook verzorgenden en opvoeders in de kinderopvang zijn belangrijke rolmodellen. Een kwaliteitsvolle **opvang**, met oog voor en inzicht in armoede, maakt een groot verschil voor het welbevinden van de kinderen. Maar ook de **hulpverlening** moet toegankelijk, flexibel en laagdrempelig zijn. **Eén aanspreekpunt**, een coach die met een gezin aan de slag gaat en ook bij het gezin aan huis komt, heeft veel meer effect.

Een integrale ondersteuning voor gezinnen. Integrale ondersteuning betekent niet alleen één aanspreekpunt voor alle vragen, maar ook dat **het kind en het gezin in al hun aspecten centraal** staan. Hierbij ligt de nadruk op een gedeelde verantwoordelijkheid en eigenaarschap: mét het gezin aan de slag gaan, niet in plaats van het gezin.

We moeten uitgaan van de krachten en de ervaringen van de gezinnen en aandacht geven aan relatie en verbinding. Elk project zet in op de **krachten, mogelijkheden, hulpbronnen en veerkracht** van de gezinnen. De trots, zelfwaarde en 'binnenkant' van mensen in armoede verdienen aandacht. De gezinnen moeten hun leven weer zelf in handen kunnen nemen. Gemeenschappelijk aan gezinnen in armoede is dat ze vaak een gevoel van controleverlies hebben. In alle projecten proberen de hulpverleners dat **controlegevoel te herstellen**, vertrekkende van de eigen kracht van het gezin.

Het is met Open Vld PLUS onze bedoeling om in te zetten op verschillende domeinen om zo de (kinder)armoede aan te pakken binnen onze stad:

- Een krachtig woonbeleid uitbouwen
- Toegankelijke en flexibele kinderopvang voorzien
- Gerichte inspanningen leveren om kansarme gezinnen met jonge kinderen te bereiken
- ...

Kinderarmoede
bovenaan de
beleidsagenda

open vtd PLUS

